

Halmi tanítja a kémiát

Címkék [#tanítás](#) [#beszélgetés](#) [#kémia](#)

Követtelek téged, mert tisztellek. Ez az egyike a pedagógiai ethoszát meghatározó tételmondatoknak.

Facebook megosztás [Twitter megosztás](#) [Elküldöm emailben](#)

ARANY HORVÁTH ZSUZSA

EZT NE HAGYJA KI!

Feljelentették Magyar Pétert, miután listázta az ATV munkatársait

Szigorú, mondják róla még azok is, akik rajongva látogatják óráit, akik elhivatottan tettek eleget a tanórákon túli szakköröknek, s bírták a versenykövetelmények, tantárgyi diákolimpiák egészséges feszültségét. Mert a tanáruk hitt bennük, tudta, mire képesek. Ők meg díjazták humorát, bohém természetét.

Az egerszegi Zrínyi-gimnázium - a kémiai munkaközösséget segítő alapítvány jóvoltából is korszerűsödött - kémia szertárában beszélgetünk a ma már nyugállományba vonult *Halmi László* matematika-kémia szakos középiskolai tanárral, aki számos egyéb díja mellé a minap elnyerte hivatása talán legnagyobb elismerését. A legendás tanárról elnevezett díjra tanítványok javasolják a pedagógusokat, így duplán értékes a kitüntetés, amelyet egyébként saját tanára, a pécsi Nagy Lajos Gimnázium pedagógusa, Kromek Sándor is elnyert 2008-ban.

- Az a jó tanár, aki a nálánál tehetségesebb diákokat jól tudja kezelni, pályára állítani. Hogy kell ezt csinálni?

- Nem könnyű. Ez szerencsére velem is gyakran előfordult, számtalan tehetséges tanulóból lett elismert szakember, az ő sikereik minősítenek bennünket.

Halmi tanár úrral is megesett, hogy a szakkörön már nem tudott újat mutatni egy-egy diákjának, belőlük is ragyogó tanár vált volna.

Vajon meg lehet-e tanulni az ismeretek átadásának titkát?, kérdezem.

Szerinte sok gyakorlással talán igen. A tanár nem tudós, nem kutató, a tanári hivatás a tehetsége maga. Ő maga sosem gondolt kémikusi, matematikusi pályára, már a középiskolában eldőlt, hogy a katedra lesz az ő világa. Ma is megcsik, hogy tanítványaival, kollégáival éjszakába nyúlóan agyalnak egy feladat, példa megoldásán, az elektronikus levelek száguldanak néha kontinenseken át.

A krónikás sokadszor érzi: ha valaki talál magának kedves hobbit, soha többé nem kell dolgoznia, mert a munkáját nem érzi annak. Így van ezzel a Zrínyi-gimnáziumban 40 évet eltöltött tanár úr is: versenyek, első

helyezések, OKTV-helyezettek, diákolimpiai dicsőségek sora szegélyezi az útját.

- Minden alkalommal elkísértem a diákokat a versenyekre, ott álltam mellettük, ezzel is segítve őket. Elvégre mindig is arra készültem, hogy tanítsak. Volt példa előttem: apám testvére anyám testvérét vette feleségül, mindegyikük tanár lett, nagyszüleim között is több pedagógus volt. Szolgálati lakásban laktunk az iskolaépületben, szerettem a tanteremben lenni, tanulni, hangosan felelni magamnak a táblánál. Onnan hívott anyám vacsorázni.

Kérdés, mennyit számít a tanár sodró személyisége egy-egy sikerben?

Halmi László szerint közös munka eredménye minden, kell a diák motivációja is. Van, akit az esetleges kudarc lever, másokból a csakazértis megmutatom érzést hívja elő. A jó tanár látja a különbséget, ki-ki más-más módszert igényel.

A tanár úr szereti a tempós munkát, a feleletek idejét homokórával moderálta , az órai figyelmetlenséget pedig sárga és piros lappal honorálta , nem csoda, hogy érettségi ajándékként kapott már értékes homokórát.

Szeretett írásban feleltetni az első padban, amit diákok generációi neveztek ezek után lövészároknak. (Ennek ellenére többször olvashatta a közösségi médiában a diákok egymásnak szóló tanácsait: Kémiát akarsz tanulni? Akkor menj a Zrínyibe, ott a Halmi tanítja!) A díj kapcsán született gratuláló hozzászólások sokaságát kinyomtatta, hogy nyugodtan elolvashassa.

A sportos szimbólumrendszer nem véletlen, a Boda nevű faluból városi iskolájába egyedüli bejáróként Pécssett sokáig focizott is. (Boda a paksi atomerőmű háttérfalvaként lesz híres hamarosan.) Zalaegerszegre a házassága révén került, a felesége is pedagógus. Itt szakmunkásképzőben kezdett, majd, miután Debrecenben 1977-ben megszerezte egyetemi diplomáját, meghívták a Zrínyibe. A gimnázium magas színvonala, a diákok kitűnő képessége kötelezi a tanárt az átlagon felüli oktatási munkára.

Lassan kiderül, miért épp a kémia és a matematika.

- Eleinte a földrajzra gondoltam, de Kromek Sándor eltérített . Motort akartam, ezért nyaranta dolgoztam a pécsi ércbányászati vállalatnál, így közelről láthattam az urándúsító cég életét. Lehettem volna vegyész, ott támogattak volna, de nem tudtak meggyőzni. Kiléptem. Ez szerepel a

munkakönyvemben. Kezdő tanárként aztán csak 100 forinttal volt több a fizetésem, mint gépkezelőként.

- A tanár egyik sikere a jól teljesítő gyerek. A másik, ha kinevelheti az utódját, hogy az iskola respektje töretlen legyen.

- Azt hiszem, a továbbiakban reményt ad a pedagógus életpálya modell, a megbecsültség azokat is a pályára hozhatja, akik eddig elkerülték. A mestertanár már szép összeget vihet haza. A természettudományos tantárgyak egyébként nehéz helyzetben vannak, nem népszerűek a legjobbak körében sem ezek a szakpárok.

Derűs egyénisége ellenére Halmi László is el tud keseredni: ha nincs kedve tanulni a gyerekeknek, az elszomorítja. A természettudományok nem tűrik a félig tudást, nincs olyan, hogy nagyjából ennyi az eredmény. Az alapokat mindenképp a szürkeállományban kell tárolni. A követelés tehát épp a tehetség előtti tisztelgés.

Talán érthetetlen, hogy beszélgetőtársamnak a sűrű nyugdíjaslét mellett, magánórák, szakkörök tartása után is marad ideje a badacsonyi házikó minden munkáját saját kezűleg elvégezni, az alapítvány pénzügyeit

vezényelni, zalaegerszegi lakóhelyének közösségi dolgait sikerrel intézni, parkolókorlátot betonozni, biciklizni, kirándulni, utazni.

- Sokfelé jártunk a feleségemmel a nagyvilágban, de Magyarország soha nem lesz kimeríthető, annyira sok a rejtett szépség. Nyáron például Kárpátaljára készülünk.

Ahogy egy diákja megfogalmazta: Órái magával ragadtak és beszippantottak, örökre belém oltva azt a mély szeretetet, melyet ő érzett választott tárgya iránt .

Így kerültek a tanítványai az országos versenyekre (OKTV, Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny, Curie emlékverseny, Vegyészturna stb.). Köztük két olimpikon, egy OKTV I. helyezett és számos Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny győztes található.

A tanár úr életművét Miniszteri Dicséret 1982, 1985, Kiváló Munkáért kitüntetés 1989, Irinyi János plakett 2000, Tarján Rezső díj 2002, Móra János díj, Magyar Kémiaoktatásért díj 2003, Szent-Györgyi Albert aranyérem 2004, Az Év Legsikeresebb Tanára díj 2009, Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt 2011, MesterM-díj 2013, BonisBona díj, Nemzet Tehetségeiért díj 2014 kíséri.

Édesapja is tanította az osztatlan általános iskolában, többet várt el tőle, mint a többiektől. A középiskolában dőlt el, a kémia és a matematika az ő világa, lehetett volna, de nem akart vegyész lenni. A tehetség és a szorgalom összhangját szolgálja. Halmi László a kémialabor katedráján, balra pedig a Rátz Tanár Úr Életműdíja